

На основу Закона о спорту ( Сл. гласник РС бр.10/16 ) и чл. 75.-78. Статута Планинарског савеза Србије, Управни одбор Планинарског савеза Србије је на предлог Комисија за алпинизам, пењање у леду и турно скијање на редовној седници одржаној 14.12.2016. године, усвојио

## **ПРАВИЛНИК ЗА ОРГАНИЗОВАЊЕ НАПРЕДНОГ АЛПИНИСТИЧКОГ ТЕЧАЈА И ИСПИТА ЗА ЗВАЊЕ „АЛПИНИСТА – СТАРИЈИ ПРИПРАВНИК“ И ПРОГРАМ ОБУКЕ**

### **I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ**

#### **Члан 1.**

Овим Правилником се регулишу услови, начин организовања и извођења напредног алпинистичког течаја и испита из напредне обуке у алпинизму за звање алпиниста-старији приправник, као и права и обавезе полазника и реализатора течаја.

Течај из напредне обуке јесте наставак свеобухватне обуке у алпинизму.

Течај се састоји из:

- зимске технике,
- летње технике.

#### **Члан 2.**

Течај могу организовати алпинистичке организационе јединице (у даљем тексту АОЈ), алпинистички одсеци (АО), алпинистички клубови (АК) или алпинистичке секције (АС) чланице Планинарског савеза Србије (у даљем тексту ПСС), уз сагласност Комисије за алпинизам Планинарског савеза Србије, која одобрава програм и инструкторе течаја. Према потреби, течај може организовати и Комисија за алпинизам Планинарског савеза Србије (у даљем тексту КА ПСС).

КА ПСС, АОЈ, организују и изводе течајеве на основу Плана активности и Програма школовања који су регулисани овим Правилником.

КА ПСС формира обрасце за извођење испита.

#### **Члан 3.**

КА ПСС води евиденцију инструктора алпинизма, алпиниста и старијих алпинистичких приправника који могу да изводе обуку на течајевима.

Вођа течаја може да буде само особа са звањем „инструктор алпинизма“, овереним за текућу годину од стране КА ПСС.

Вођа течаја може према потреби да ангажује помоћнике инструктора.

Помоћник инструктора може да буде само особа са звањем "алпиниста" или „старији алпиниста – приправник“ или вишим, овереним за текућу годину од стране КА ПСС.

### **II – ОРГАНИЗОВАЊЕ И ИЗВОЂЕЊЕ ТЕЧАЈА**

#### **Члан 4.**

Организатор (АОЈ) доставља пријаву течаја КА ПСС писмено електронским путем на знаничну мејл адресу ПСС са назнаком за КА ПСС или лично у канцеларију ПСС.

Пријава садржи : назив организатора, адресу, место и датум одржавања течаја, начин превоза до места извођења течаја, начин смештаја и исхране учесника,

потребну опрему, програм течаја по данима са наставним јединицама (теоријски и практично), цену, имена инструктора и помоћних инструктора.

КА ПСС дужна је да у року од 5 дана, од дана пријема пријаве:

- изда одобрење за извођење течаја, ако је пријава у складу са овим Правилником;
- ако достављена документација није комплетна тражи допуну недостајућих докумената;
- одбије ако достављена документација није у складу са овим Правилником;
- одбије ако је на нивоу ПСС против организатора у току дисциплински поступак или на снази дисциплинска мера.

КА ПСС обавештава подносиоца пријаве, у року предвиђеном претходним ставом овог члана, електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС о својој одлуци. Уколико је пријава одбијена, КА ПСС је обавезна да образлажи разлог одбијања пријаве. У случају потребе комплетирања недостајуће документације, мора се одредити рок достављања исте. У случају да организатор не достави у предвиђеном року тражену документацију, сматраће се да је одустао од подношења пријаве.

Након добијене сагласности, организатор може да распише Конкурс за учествовање на течају.

### **III – УСЛОВИ И ПРИЈАВА УЧЕСНИКА**

#### **Члан 5.**

За похађање напредног алпинистичког течаја полазник мора да испуњава следеће услове:

1. да је члан ПСС,
2. да је физички и психички здрав (лекарски преглед),
3. да има навршених 18 година живота,
4. лица која немају навршених 18 година, могу приступити течају уз писану сагласност родитеља, уз услов да буду старија од 16 година живота,
5. да би могао приступити напредним течајевима, млађи алпиниста - приправник мора да има испењано најмање 15 смерова у сувој стени, од чега најмање пет (5) смерова IV (III за жене) степена тежине UIAA или више, и најмање три (3) зимска приступа и три (3) лакша смера у снегу/леду, у не више од три (3) узастопне године.

Организатор течаја обавезан је да провери да ли су сви учесници чланови планинарске организације и тиме имају осигурање од повреда на терену, у току извођења практичног дела обуке и практичног дела испита.

#### **Члан 6.**

Пријава учесника садржи:

- име и презиме учесника,
- датум и место рођења,
- адресу и контакт телефон,
- адресу и контакт телефон особе коју треба обавестити у случају несреће,
- ЈМБГ (није обавезно попунити),
- занимање,
- назив матичног планинарског клуба (друштва) и датум учлањења,
- датум стицања звања "Млађи алпиниста – приправник,"
- и-мејл адресу,
- изјаву о прихватању одговорности – самоодговорности и способности похађања течаја.

Подаци у пријави попуњавају се под пуном моралном, материјалном и кривичном одговорношћу. Пријава учесника доставља се организатору, који гарантује за истинитост података из Пријаве.

Све информације у пријави могу да служе само у сврху пријаве за течај и за испит, и у друге сврхе се не смеју користити.

#### IV – ПРОГРАМ ОБУКЕ

##### Члан 7.

Настава на течају, састоји се од теоријског и практичног дела.

Организатор течаја води евиденцију учесника и њихово присуство на теоријском и практичном делу наставе.

#### НАПРЕДНИ ЛЕТЊИ ТЕЧАЈ

##### ПРАКТИЧНЕ ВЕЖБЕ НАПРЕДНИ ТЕЧАЈ ЛЕТЊА ТЕХНИКА

|    | ТЕМАТСКА ЈЕДИНИЦА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Бр. час |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 1. | <b>ФУНКЦИОНИСАЊЕ НАВЕЗЕ:</b><br>Напредни појмови кретања, комуникације и функционисања навезе у стени, коришћења опреме за комуникацију.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2       |
| 2. | <b>ПОСТАВЉАЊЕ ОПРЕМЕ:</b><br>- Клинови, хоризонтални, вертикални, универзални, начин закуцавања и вађења клинова, бирање пукотина ...<br>- Заглавци, чокови, френдови, остала опрема, оптерећењеу правцу очекиване силе – удара...<br>- Опасности од "Рајфешлуса одозго и одоздо", примери.                                                                                                                                                                                                                           | 3       |
| 3. | <b>ОСИГУРАВАЛИШТА:</b><br>- Фиксно и клизно осигуравалиште са две, три или више тачака, паралелограм сила, оптимални углови, начин расподеле удара на фиксне тачке, рад на осигуравалишту, хигијена опреме.                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2       |
| 4. | <b>СПАСАВАЊЕ ПАЛОГ ПАРТНЕРА:</b><br>- Подизање, спуштање другог пењача (San Bernard, Strauss), прелазак преко чвора при спуштању/подизању палог партнера, приступ повређеном, абзајл са повређеним, абзајл са повређеним са прелазом преко чвора.<br>- Спасавање палог пењача, блокирање неблокирајућих справа, самоблокирајуће справе, напуштање осигуравалишта, (начин приступа ако има мање од пола ужета, више од пола ужета, спасавање у траверзи, превису, испод осигуравалишта- (ИНФОРМАТИВНО кроз предавање). | 4       |
| 5. | <b>СПУШТАЊЕ НИЗ УЖЕ - АБЗАЈЛ:</b><br>- Пуж, Гаид, Реверсо или сл., са гуртном на 25-30 см, обавезно са осигурањем (прустик или шлинга на централној гуртни)<br>- Абзајл преко чвора и пењање преко чвора.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 2       |
| 6. | <b>ТЕХНИЧКО ПЕЊАЊЕ:</b><br>- Техника пењања са паром лествица – начин вађења, редослед укупчавања, напредовања у смеру, практичне вежбе на вертикалном терену и у превису до А2<br>- пењање уз фиксну линију (жимарење).                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 4       |
| 7. | <b>УСПОНИ У СТЕНАМА ДО 200 М. ВИСИНЕ (МИНИМУМ 3 СМЕРА)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 20      |
| 8. | <b>ГСС ТЕОРИЈА И ПРАКСА:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |         |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |           |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|  | - Начин приступа повређеном, утврђивање врсте повреде, имобилизација, начин транспорта у стени и на равном, прављење импровизованих транспортних средстава од расположиве опреме, коришћење специјалних носила за спасавање са висина, начин паковања повређеног у зависности од врсте повреде. | 3         |
|  | <b>УКУПАН ФОНД ПРАКТИЧНИХ ЧАСОВА:</b>                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>40</b> |

### **ТЕОРИЈСКА ПРЕДАВАЊА - НАПРЕДНИ ТЕЧАЈ ЛЕТЊА ТЕХНИКА**

|    | <b>ТЕМАТСКА ЈЕДИНИЦА</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Бр. час</b> |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1. | <b>ЛЕТЊА АЛП. ОПРЕМА СА ТЕЖИШТЕМ НА ТЕХНИЧКОЈ ОПРЕМИ:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Подела опреме: лична и екипна (заједничка); техничка и нетехничка</li> <li>- Нетехничка опрема: одећа, обућа, веш, јакне, дуксеви, чарапе, рукавице, капе, алпинистички ранац, врећа за спавање, подлошка, прибор за кување, бивак врећа, итд.</li> <li>- Техничка опрема -Синтетика: ужад (врсте и поделе, разлике у пењању са "халф и твин" ужадима), појасеви, шлинге, лествице, прусици итд.</li> <li>- Техничка опрема - метал: клинови, карабинери (комплети), алпинистички чекић, заглавци, френдови..., пењалице (жимар), мини справе за блокирање кретања ужета, начин функционисања, карактеристике.</li> </ul> | 2              |
| 2. | <b>ЧВОРОЛОГИЈА ПОНАВЉАЊЕ:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Подела чворова према покретљивости, намени, начину прављења, њихова практична намена у реалним ситуацијама, носивост итд. Осмица плетена, Осмица дупла, Лађарски чвор, Прусов чвор, Енса чвор, Француски аутоблок чвор (Машард), чвор за настављање ужади различите дебљине и Француски ("Сељак") чвор за абзајл).</li> <li>- Полулађарац, Кравље уво (Муле), Водников, Краватни чвор за настављање гуртни, Лептир чвор.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                   | 1              |
| 3. | <b>ИСХРАНА И ТРЕНИНГ:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Сврха тренинга, начин припреме и тренирања за одређени вид активности (летњи или зимски алпинистички успони, експедиције итд), функционисање организма под одређеним оптерећењима. Ментална припрема.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 2              |
| 4. | <b>ЛОГИСТИКА УСПОНА, ТАКТИКА АЛПИНИСТИЧКОГ УСПОНА:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Начин организовања успона, припрема, безбедан приступ, одређивање линије пењачке туре, процена тежине смера, варијанте за одступ, силаз, анализа.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 1              |
| 5. | <b>БИВАКОВАЊЕ У ПЛАНИНИ:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Организација алпинистичког логора, смештај.Принудно биваковање на отвореном или у стени, импровизовани (непланирани и планирани) биваци, начин коришћења опреме у биваковању.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 1              |
| 6. | <b>ПРВА ПОМОЋ:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Врсте најчешћих повреда, заустављање крвављења, имобилизација, шок, удар грома, уједине, опеклине, топлотни удар, сунчаница, повреде кичме, кома положај, пружање неопходне прве помоћи (А. Б. Ц. принцип).</li> <li>- Имобилизација транспорт у зависности од врсте повреде.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2              |
| 7. | <b>ФАКТОР ПАДА</b> / теоријски примери и израчунавање динамичког                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1              |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                          |           |
|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|     | удара / Табела.                                                                                                                                                                                                                                                          |           |
| 8.  | <b>ШЕМАТСКИ ПРИКАЗИ УСПОНА:</b><br>- Оцењивање алпинистичког успона по UIAA лествици, успоредба са осталим тежинским лествицама, шематски приказ успона и правилно читање и уцртавање смера.                                                                             | 1         |
| 9.  | <b>ТЕОРИЈА СИДРИШТА И ФИКСНЕ ЛИНИЈЕ:</b><br>- Фиксна сидришта, предности, начин постављања, нулто међуосигурање, фиксне линије, кретање по фиксној линији.                                                                                                               | 2         |
| 10. | <b>СПАСАВАЊЕ ПАЛОГ ПАРТНЕРА:</b><br>- Поступци и системи спасавања другог пењача (Сан Бернард, Штраус), спасавање првог пењача (5 ситуација).                                                                                                                            | 1         |
| 11. | <b>ПЛАНИНСКИ ОБЛИЦИ И МОРФОЛОГИЈА:</b><br>- Настанак планинских облика, геолошки развој, врсте стена и планинских масива по саставу и старости, атмосферски утицаји, распоред планинских масива по континентима и њихове карактеристике .                                | 2         |
| 12. | <b>ОСНОВИ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ:</b><br>- Стране света у простору, одређивање помоћу компаса, сунца, месеца, звезда, верских објеката и гробаља, маховина, крошње. Карта – врсте карти, елементи карте, оријентисање карте, азимут, стајна тачка – одређивање, читање карте, ГПС. | 1         |
| 13. | <b>ОСНОВЕ СПАСАВАЊА: ГСС ТЕОРИЈА</b><br>Врсте спасавања, домени спасавања, основна правила и поступци.                                                                                                                                                                   | 1         |
| 14. | <b>ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ</b>                                                                                                                                                                                                                                                   | 2         |
|     | <b>БРОЈ НАСТАВНИХ ЧАСОВА:</b>                                                                                                                                                                                                                                            | <b>20</b> |

За сва предавања предавачи припремају презентацију у PowerPoint-у.

## **НАПРЕДНИ ЗИМСКИ ТЕЧАЈ**

### **ТЕОРИЈСКА ПРЕДАВАЊА - НАПРЕДНИ ТЕЧАЈ ЗИМСКА ТЕХНИКА**

|   | ТЕМАТСКА ЈЕДИНИЦА                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Бр. Час. |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1 | <b>ЗИМСКА АЛП. ОПРЕМА СА ТЕЖИШТЕМ НА ТЕХНИЧКОЈ ОПРЕМИ</b><br>- Подела опреме: лична и екипна (заједничка); техничка и нетехничка.<br>- Нетехничка опрема: Одећа, обућа, веш, јакне, дуксеви, панталоне, чарапе, рукавице, капе, алпинистички ранац, вреће за спавање, бивак вреће, подлошке, прибор за кување, итд.<br>- Паковање опреме.<br>- Техничка опрема - синтетика: Ужад (врста и подела), појасеви, шлинге, прусиц, лествице, итд.<br>- Техничка опрема - метал: Ледни клинови, снежни клинови, цепини, бајле, дерезе. | 2        |
| 2 | <b>ИСХРАНА И ТРЕНИНГ</b><br>- Нутријенти, правилна исхрана у ниској и високој планини зими, оптималан однос потрошње и уношења у организам угљених хидрата, беланчевина, масти, примери.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 1        |
| 3 | <b>ЛОГИСТИКА И ТАКТИКА УСПОНА ЗИМИ И У ЗИМСКИМ СМЕРОВИМА</b><br>- Начин организовања успона, припрема, безбедан приступ, одређивање линије пењачке туре, процена тежине смера, варијанте за одступ, силаз, анализа.                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 1        |

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |           |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| 4 | <b>ПРВА ПОМОЋ</b><br>- Врсте најчешћих повреда, пружање неопходне прве помоћи, заустављање крварења, подхлађивање, промрзLINE, смрзотине, А. Б. Ц. приступ.                                                                                                                                   | 2         |
| 5 | <b>ШЕМАТСКИ ПРИКАЗ УСПОНА</b><br>- Оцењивање алпинистичког успона по UIAA лествици, тежинске оцене за успоне у снегу, леду, врсте леда, за комбиноване успоне, за алпинистичко скијање, упоредба са осталим тежинским лествицама, шематски приказ успона и правилно читање и уцртавање смери. | 1         |
| 6 | <b>ЛАВИНЕ</b><br>- Дефиниција, врсте, принципи настанка, препознавање лавинозног терена и избор правца кретања, неопходна опрема (примопредајници, сонде, лопате) лоцирање и приступ унесрећенима, медицинске процедуре, начин евакуације, организовање претражних тимова и екипа.            | 2         |
| 7 | <b>ВРСТЕ СНЕГА И ЛЕДА</b>                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1         |
| 8 | <b>ЗАВРШНИ ТЕСТ</b>                                                                                                                                                                                                                                                                           | 1         |
|   | <b>БРОЈ НАСТАВНИХ ЧАСОВА</b>                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>11</b> |

### **ПРАКТИЧНЕ ВЕЖБЕ НАПРЕДНИ ТЕЧАЈ ЗИМСКА ТЕХНИКА**

|   | <b>ТЕМАТСКА ЈЕДИНИЦА</b>                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Бр. Час.</b> |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| 1 | <b>ТЕХНИКА КРЕТАЊА НА ЗАСНЕЖЕНИМ И ЗАЛЕЂЕНИМ ПАДИНАМА</b><br>- Ношење цебина, бајле. Кретање падином, директно, цик-цак, промена смера кретања, пренос равнотеже, одпењавање, начин силаска низ снежну падину, практични примери и вежбе.                           | 1               |
| 2 | <b>ПОСТАВЉАЊЕ ОПРЕМЕ У ВОЂЕЊУ</b><br>- Снежни клинови, ледни клинови, снежне плоче (dead man).                                                                                                                                                                      | 3               |
| 3 | <b>ОСИГУРАВАЛИШТА</b><br>- Израда осигуравалишта у снегу помоћу цебина, ранца, лопате, снежних клинова, плоча, ледних клинова у леду, са једном, две, три тачке, паралелограм сила, оптимални углови, начин расподеле удара на фиксне тачке, рад на осигуравалишту. | 4               |
| 4 | <b>СПУШТАЊЕ НИЗ УЖЕ АБЗАЈЛ</b><br>- Пуж, гајд, реверзо и сл. Преко ледног клина (печурке) и два цебина.                                                                                                                                                             | 1               |
| 5 | <b>ПРАКТИЧНО ПЕЊАЊЕ</b><br>- Вежбе пењања на краћим заснеженим или тврдим падинама и преко комбинованог терена са стенама висине до 30м. Вежбе постављања опреме копчања комплекта и прекопчавања, осигуравања итд.                                                 | 2               |
| 6 | <b>ВЕЖБЕ ПАДОВА И ДИНАМИЧКИХ УДАРА - СИМУЛАЦИЈА</b><br>- Заустављање падова кочење цепином и устајање.<br>- Правилан положај тела при паду, заустављање пада партнера са осигуравалишта, правилан положај при примању удара на осигуравалишту, практичне вежбе.     | 3               |
| 7 | <b>УСПОНИ У СМЕРОВИМА ДО 200М. ВИСИНЕ, УСПОНИ У СНЕГУ, КОМБИНОВАНИ УСПОНИ, ПЕЊАЊЕ ЗАЛЕЂЕНИХ ДЕОНИЦА, СА БИВАКОВАЊЕМ</b>                                                                                                                                             | 20              |
| 8 | <b>ГСС ТЕОРИЈА И ПРАКСА</b><br>- Начин приступа повређеном, утврђивање врсте повреде, имобилизација, начин транспорта у стени и на равном, прављење импровизованих транспортних средстава од расположиве опреме,                                                    | 3               |

|    |                                                                                                                                                                   |           |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
|    | коришћење специјалних носила за спасавање са висина, начин паковања повређеног у зависности од врсте повреде.                                                     |           |
| 9  | <b>ТЕХНИКЕ СПАСАВАЊА ИЗ ЛАВИНА</b><br>- Препознавање лавинозног терена,<br>- Лавински тестови,<br>- Употреба лавинске опреме,<br>- Спасавање затрпалих из лавине. | 2         |
| 10 | <b>ЛЕДНИЧКА НАВЕЗА</b><br>- Навезивање, кретање преко ледника, извлачење из ледничке пукотине.                                                                    | 3         |
| 11 | <b>ПРОБИЈАЊЕ СТРЕХЕ</b>                                                                                                                                           | 2         |
|    | <b>УКУПНО ПРАКТИЧНИХ ЧАСОВА</b>                                                                                                                                   | <b>44</b> |

## V – ИСПИТ

### Члан 8.

Полагање испита (теоријског и практичног) обавља се пред Испитном комисијом по завршетку сваке технике.

Испитну комисију сачињавају:

- инструктор алпинизма (вођа течаја),
- помоћник инструктора (минимално један).

Испит се састоји из теоретског и практичног дела.

Испитна комисија води евиденцију учесника и њихово присуство на теоријском и практичном делу испита.

### Члан 9.

Обука напредног алпинистичког течаја и испита за звање старији алпиниста – приправник, успешно је завршена када полазник течаја, успешно заврши све технике, са полагањем на крају сваке технике.

По завршетку напредне летње и напредне зимске технике, и испуњењу услова из Алпинистичког правилника Планинарског савеза Србије, испуњени су услови за стицање звања и додељује се звање "старији алпиниста-приправник".

Комплетна документација са течаја трајно се чува у архивама организатора течаја и у архиви КА ПСС.

### Члан 10.

Организатор течаја обавезан је да провери да ли сви полазници течаја, инструктори и помоћници инструктора имају плаћену чланарину и оверену маркицу за текућу годину а са тим и осигурање од несрећног случаја за време извођења практичних вежби, као и практичног дела испита.

## VI – ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

### Члан 11.

Сви учесници течаја, дужни су да се владају по начелима планинарске етике.

Обавеза инструктора и помоћника инструктора је да се придржавају овог Правилника и других правних докумената КА ПСС и Планинарског савеза Србије.

Инструктори и предавачи имају право:

- надокнаде свих трошкова превоза, боравка и исхране на течају,

- дневнице за време извођења течаја (висину одређује организатор течаја).

Сви трошкови и дневнице обезбеђују се из средстава организатора, КА ПСС и из средстава прикупљених од котизација учесника.

#### Члан 12.

Полазник течаја има право да добије адекватну обуку за напредни алпинистички течај и испит за звање „старији алпиниста–приправник“, а коју треба да реализују инструктори и помоћници инструктора.

Полазник течаја, има право да добије уверење о завршеном напредном летњем и/или напредном зимском течају.

Полазник течаја дужан је да током течаја учествује на свим теоријским предавањима и практичним вежбама поштује правила и прописе у складу са Правилником, правним актима КА ПСС и Планинарског савеза Србије, као и актима организатора течаја.

Полазник течаја дужан је да води лични картон успона.

#### Члан 13.

Организатор течаја, након завршетка теоријског и практичног дела, као и завршних тестова, дужан је да напише извештај са одржаног течаја.

Испитна комисија потписује извештај са течаја и тај извештај доставља се КА ПСС, и организатору течаја.

### **VII – УВЕРЕЊА**

#### Члан 14.

Полазник течаја који је успешно завршио течај (одслушао теоријска предавања, практичне вежбе и положио завршни испит) добија уверења о завршеном напредном летњем и/или напредном зимском течају.

Уверење издаје АОЈ која организује течај.

Након завршетка течаја и испуњавања услова предвиђених Алпинистичким правилником Планинарског савеза Србије, полазник течаја стиче звање "старији алпиниста-приправник" за које му се издаје диплома.

Старији алпиниста–приправник има право на оверу звања, као и да учествује на осталим течајевима и активностима матичних или других одсека, клубова и секција, КА ПСС, а према правним актима Планинарског савеза Србије, КА ПСС и условима организатора.

Уколико полазник течаја није успешно завршио течај, Испитна комисија је обавезна да писмено образложи разлог због којег кандидат није положио течај.

### **XIX – РЕШАВАЊЕ СПОРНИХ СЛУЧАЈЕВА**

#### **Приговор**

#### Члан 15.

Против одлуке Испитне комисије, незадовољна страна која се сматра оштећеном непоштовањем овог Правилника, може поднети приговор КА ПСС 3 (три) дана од одлуке Испитне комисије.

Приговор се подноси писменим путем на званичну мејл адресу ПСС и њиме се истичу околности и чињенице којима се оспорава донета одлука, а које би, да су биле познате Испитној комисији довеле до другачије одлуке.

#### Члан 16.

КА ПСС је дужна да о приговору одлучи у року од 3 (три) дана од дана пријема приговора и заинтересованим странама достави одлуку у облику решења са образложењем и поуку о правном леку електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС.

Ако одлука о приговору не буде донета у предвиђеном року, сматраће се да је приговор одбијен, па подносилац приговора има право да после истека рока за доношење одлуке у предвиђеном року овог Правилника поднесе жалбу Управном одбору ПСС (у даљем тексту УО ПСС).

Одлучујући по приговору, КА ПСС може:

- одбацити приговор као неблагоприятан или недозвољен;
- одбити приговор као неоснован, или
- усвојити приговор и променити раније донету одлуку.

Приговор је неблагоприятан ако је поднет по истеку рока из претходног става овог члана.

Приговор је недозвољен уколико лице које се сматра оштећеним није члан ПСС или није потписало писмену изјаву.

### Право жалбе

#### Члан 17.

Незадовољна страна којој је одбијен приговор од стране КА ПСС има право жалбе УО ПСС у року од 3 (три) дана од пријема одлуке о одбијању.

Приговор се подноси писменим путем на званичну мејл адресу ПСС са истоветном документацијом која је била поднета и КА ПСС. Ако није истоветна УО ПСС аутоматски одбацује жалбу.

#### Члан 18.

Одлучујући по жалби, УО ПСС може:

- одбацити жалбу као неблагоприятну или недозвољену;
- одбити жалбу као неосновану, или
- ако сматра да је подносилац жалбе оштећен, може да наложи КА ПСС преиспитивање одлуке.

Приговор је неблагоприятан ако је поднет по истеку рока из претходног става овог члана.

Недозвољена жалба је она ако лице које се сматра оштећеним није члан ПСС или није потписао писмену изјаву.

Одлучујући по жалби, УО ПСС у року од осам (8) дана од дана пријема жалбе доставља своју одлуку електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС подносиоцу жалбе и КА ПСС.

Приликом одлучивања по жалби немају право гласа чланови УО ПСС који су истовремене и чланови КА ПСС.

Уколико УО ПСС у предвиђеном року не реши благовремено поднету жалбу, односно својом неажурношћу прекорачи рок, сматра се да је подносилац жалбе оштећен, и КА ПСС је у обавези да преиспита своју одлуку .

#### Члан 19.

У случају да КА ПСС поново процени да подносилац жалбе не испуњава све услове прописане овим Правилником, одлука се сматра коначном и не може је преиначити ни један орган ПСС и у року од 3 (три) дана од дана пријема одлуке. КА ПСС доставља своју коначну одлуку електронским путем са знаничне мејл адресе ПСС подносиоцу жалбе и УО ПСС.

Члан 20.

Приговор и уложена жалба на одлуку КА ПСС не задржава извршење одлуке КА ПСС док траје поступак по приговору и жалби, односно док одлука постане коначна.

## **VIII – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 21.

Било које кршење правила приликом организације и реализације напредног летњег и напредног зимског течаја, од стране организатора, КА ПСС, инструктора и/или помоћника инструктора, као и полазника течаја, повлачи санкције, а на основу правних аката Планинарског савеза Србије, КА ПСС, АОЈ.

## **IX – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**

Члан 22.

Сви акти АОЈ морају бити усклађени са овим Правилником.

Члан 23.

КА ПСС даје тумачење о значењу појединих одредби овог правилника, а коначно тумачење даје УО ПСС.

Члан 24.

Измене и допуне Правилник за организовање напредног алпинистичког течаја и испита за звање „старији алпиниста – приправник“ и програма обуке врше се на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење. Измене Програма предлажу се на састанку КА ПСС, а одобрава их и усваја УО ПСС.

Члан 25.

Овај Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана објављивања на интернет страници ПСС.

Председник  
Комисија за алпинизам, пењање у  
леду и турно скијање

---

(Војислав Шкрбић)

Председник  
Планинарског савеза Србије

---

(Борис М. Мићић)